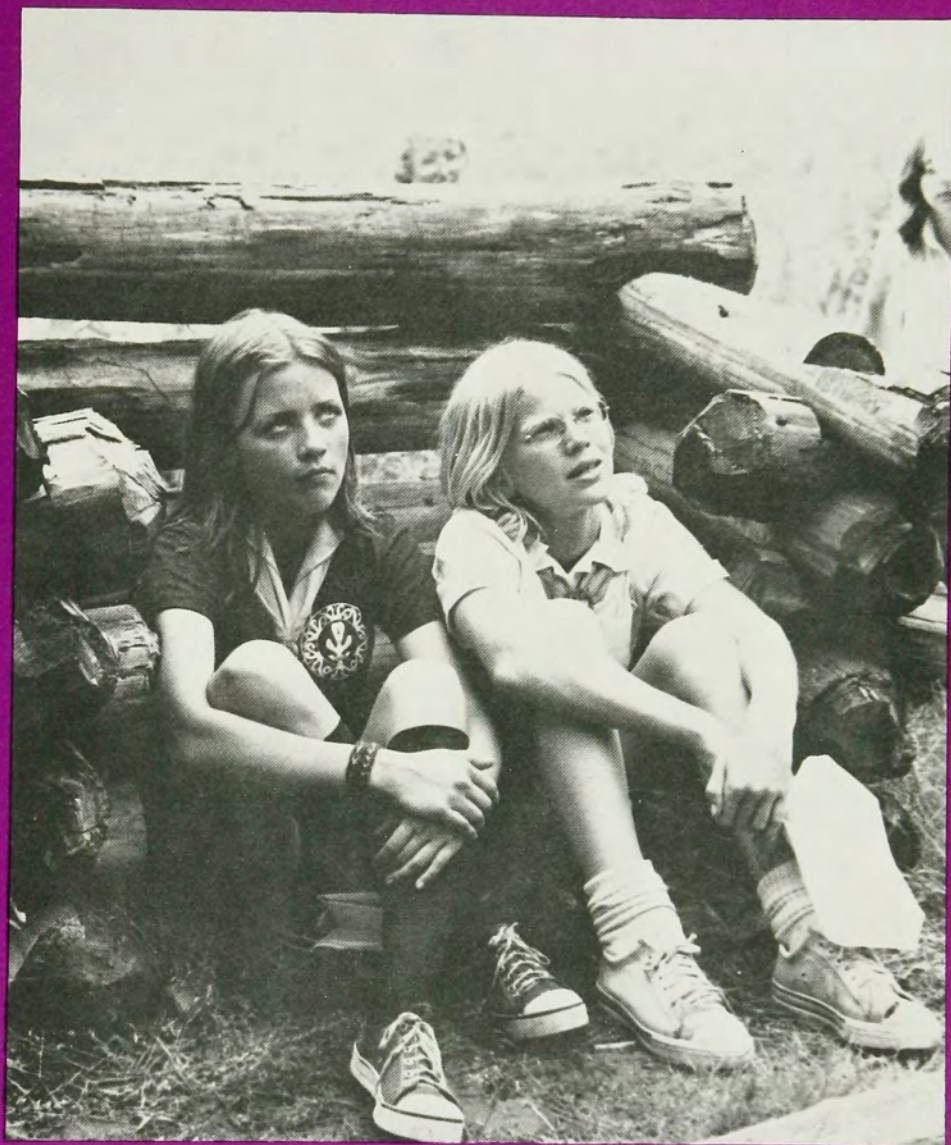

ЛИСТОПАД 1974 NOVEMBER

АДЖАК

ЗВ'ЯЗКОВІ І ВПОРЯДНИКИ!

Появилось нове видання
ГПБулави під назвою

ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО

ЦІНА — \$6.00

Є це збірня праця 22-ох авторів — пластових провідників. 471 сторінок друку, багато ілюстрацій, ціна — \$6.00. — Зокрема звертаємо вашу увагу на такі розділи: ● Гурткова система — правильне ведення частин УПЮ ● Зв'язкові виконують гурткових ● Плинування праці гуртка і куреня ● Пластові ігри — опис 160 різних ігор ● Мандрівництво — практичні поради ● Табірництво — практичні поради

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО” можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАИ”
PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

- у США: у пластовій крамниці
“МОЛОДЕ ЖИТТЯ”

Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y., 10003, USA.

- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації “Юнака”:

“Yunak” — Magazine,
2445 A Bloor St. W.,
Toronto 21, Ont., Canada.

- Понижені ціни важкі при закупі у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТНИКИ “ЮНАКА”, “ТОТУЙСЬ” і “ПЛАСТОВОГО ШЛЯХУ” в КАНАДІ!

У зв'язку з тим, що в Канаді пошта переходить на систему т. зв. “зіпів”, просимо надіслати Пластовому Видавництву якнайшвидше адреси з Вашими “зіпами”.

Пластові журнали, що користуються у висилці другою класою, повинні перейти негайно на нову систему, бо коли б не змогли завести цієї зміни своєчасно, можемо втратити привілей другої класи. Крім того, Адміністрація потребує часу, щоб змінити всі адреси.

Адміністрація

ПОВІДОМЛЕННЯ

МУСИМО ПІДВИЩИТИ ПЕРЕДПЛАТУ

Повідомляємо усіх наших передплатників, що з огляду на подорожіння паперу, друку ми приневолені підвищити і ціну передплати “Юнака”.

Починаючи від 1 травня ц. р. передплата журналу на 1 рік коштуватиме дол. 9.00 для Канади і США, для Австралії A\$5.50, Англії 2.00 фунти

Проте для тих, які вплатили чи вплатять передплату перед 1 травня 1974 р., вона буде до кінця цього року тільки \$7.50

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає ПОЗИКИ
та

- приймає ОЩАДНОСТІ.

- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.

- Урядові години:

вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.

Phone: 769-9998

Пластунки і Пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

Річна передплата: США і Канада — \$9.00; Австралія — 5.50 австр. дол.; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків Велика Британія — 2.00 фунти; Італія — 2,000 лірів; Німеччина — 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.

Ціна одного числа: у США і Канаді — 90 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видас Головна Пластова Булава.

ЛИСТОПАД Ч. 11 (135) РІК XII

Інтерціональне стандартно-серійне число, 0044-1384

Редагус колегія,
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович.

Це число "Юнака" зредагували члени Редколегії: ст. пл. гетьм. вірлиця Ксеня Одежинська і ст. пл. скоб Юрій Павлічко.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

З М І С Т

2 Можливо найбільший твір Мороза — це його життя	Подруга Гребля
**
3 Великий добродій Пласту
Юнацький Курінь ім. Андрея Шептицького у США	Ю. Павлічко
5 Лист Начального Пластуна
Пізнай один одного	Ю. Старосольський
Б. Сірський
6 Д-р Микола Гадзінський	Ю. І. Павлічко
7 "Лицарство Залізної Остроги"	**
8 Небезпечна знахідка	Т. Шевченко
9 Єдність у пластуванні	Ю. І. Павлічко
12 Пластуни в музичній комедії	К. Одежинська
13 Україна — земля моїх батьків	О. Якубовська
14 Орден Хрестоносців	Ю. Пазуняк
15 Три дні у "Школі Булавних", 1974 року	Л. Гавур
17 Є тисяча доріг...	О. Винницька
М. Сохан
О. Сохан
19 На святі української книжки в Сіднеї	**
20 Подяка ГПБ і "Юнака" за привіти з таборів, Таборові дрібнички	**
21 Хроніка	**
24 Спорт	*
28 Список датків на пресфонд, Посмертні згадки	

● На обкладинці: Учасниці Джемборі Поневоленних Народів — приятельки українського юнацтва, табір "Єдність", Лейквуд, США, 1974.

“МОЖЛИВО НАЙБІЛЬШИЙ ТВІР МОРОЗА ЦЕ ЙОГО ЖИТТЯ”

Я не погоджуюся з тим, що ти говориш,
але буду боронити до смерти твого права
висловити це. (Вольєр)

Дорогі Подруги і Друзі!

Вам добре відоме ім'я Валентина Мороза, бож своєю участю у демонстраціях, голодівках, висилкою прохань-телеграм до урядів своїх держав, співпрацею у комітетах оборони Мороза Ви співпереживали з ним його страждання, робили все, що змогли, для рятунку його життя.

Мабуть Ви зрозуміли суть справи, за яку Мороз платить таку високу ціну: повільна смерть у моральних і фізичних муках. Але, щоб зглибити його духовість і ситуацію, в якій перебуває, треба мати знання про людину, життєвий досвід. Вам, Друзі, певне приходить дуже часто з'ясовувати справу Мороза своїм іншонаціональним співмешканцям. Тож оце кілька вибраних думок для розважань над ними на сходинах.

За що арештували Мороза?

Першого разу в 1965 році за “антирадянську пропаганду й агітацію”, а в році 1970 за “зраду інтересів народу”, бо “поширював національний егоїзм”, тобто засудили безпідставно першого разу на 5 років, а другого — на 14. Судили при замкнених дверях, щоб не мати свідків. На суді Мороз відмовився відповідати судочинцям.* Згодом написав статтю п. н. “Замість останнього слова”. У ній, як і в інших своїх творах (Репортаж із заповідника ім. Берія, Хроніка опору, Серед снігів, Мойсей і Датан, Перший день і збірка поезій), Мороз, як кожний чесний поет чи науковець, не криється із своїми поглядами, боронить їх і бажає виміни думок із своїми ідейними ворогами. Він розкриває багато злочинів державної адміністрації: каторжні табори, божевільні, куди посилають психічно здорових людей, арешти, вивози, стріляння невинних людей і багато іншого; звертає увагу на те, що культура і традиції України та інших народів у СРСР топляться у російському морі, що т. зв. керівні кадри товаристства охорони пам'ятників палять, руйнують, нищать скарби культури, церкви, старо-

друки, архіви; матеріяльними багатствами України не господарює її уряд, словом Україна знову переживає наступ на її знищення. Мороз вияснює, що любити свій народ — глибока потреба шляхетних людей, а інтернаціоналізм, що про нього так дбають керівні кадри — це голий російський шовінізм, російщення народів. Тож Мороз боронить основні права людини й народів, домагається змоги усім справедливо ними користуватись для добра людства.

Чому голодує Мороз?

Відомо, що в СРСР тортурують в'язнів, щоб приневолити їх покаятися, тобто заперечити свої ідеї, самого себе. Мороз заявив, що цього від нього ніхто не дочекається. Після другого засуду, багато людей запротестували проти такого насилля і безправ'я, але у відповідь на це Мороза посадили в тюрму зі злочинцями. Вони тортурували його, покалічили, вчинили замах на Морозове життя. Перебування у таких умовах було нестерпне. Тож голодівка Мороза була відповіддю на ці злочини. Це був також єдиний спосіб вивести світ із стану сонної байдужості до подій в СРСР. Сталося так, як Мороз передбачав: репресії стали бумерангом: вони викликали широке зацікавлення справою в'язнів СРСР у цілому світі.

Незламність Морозового духа, патріотизм, прагнення справедливості і правди запалили нові вогнища серед народів СРСР. Але світло і тепло їх досягатимуть і нас тільки тоді, коли ми не будемо байдужими до вогню. Цю байдужість до вогню-ідей поет Ігор Калинець уважає найбільшим гріхом людини.

Шукайте, Дорогі Подруги і Друзі, за іскрами з того вогню у Морозовій творчості, у щоденному житті.

Скоб!

Подруга Гребля

* Судді, прокурори, свідки.

Демонстрація в обороні Валентина Мороза перед
совєтською амбасадною в Оттаві, Канада

ВЕЛИКИЙ ДОБРОДІЙ ПЛАСТУ

Митрополит А. Шептицький у городі біля церкви св. Юра у Львові приймає українських дітей.

Видається, що це не звичайний збіг обставин, а якась вища сила вплинула на те, що ми, одночасно з історичною річницею визволення Львова і проголошення самостійності Західної Української Республіки 1-го листопада 1918 року, від ряду років відзначаємо також день смерті Великого Пастиря Української Церкви — галицького митрополита Андрея Шептицького. Його життя закінчилося 1-го листопада 1944 року, і так ми, святкуючи листопадові роковини, думаємо про Того, хто був не лише митрополитом Української Католицької Церкви, але й найвищим авторитетом у національному житті західної вітки українського народу поміж двома світовими війнами.

Цього року припадає саме тридцять років від смерті митрополита Андрея, і тому головний пластовий провід доручив цю річницю вшанувати в цьогорічних листопадових святкуваннях усіх пластових з'єднань. Ми, пластуни, маємо цього Князя Церкви в особливій пам'яті та пошані. Він довгими роками був найбільшим приятелем і добродієм української молоді, а зокрема пластової.

Це він, розуміючи, як потрібні літні пластові табори, віддав частину своїх дібр у Карпатах на вжиток для новацьких і юнацьких таборів. Це він подарував пластунам гору "Сокіл" біля Підлютого та допоміг там збудувати приміщення на літні табори. Завдяки його великодушності на т. зв. "Остодорі" поблизу "Сокола" знайшли приміщення табори новаків.

Митрополит Шептицький, перебуваючи у своїй літній резиденції в Підлютому, часто побував серед пластової молоді, виявляючи їй своє зацікавлення, своє велике серце й добре слово. Був прикований недугою до стільця, тому його на своїх раменах принесли пластуни на гору "Сокіл", щоб міг бачити пластове табування.

Тому, що Митрополит Андрей був найбільшим добродієм Пласту, ми плекатимемо пам'ять про нашого Опікуна, завжди ширитимемо культ Великого Митрополита серед молодших поколінь Пласту.

ЮНАЦЬКИЙ КУРІНЬ ІМ. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО У США

Початком 19-го куреня УПЮ-ів ім. Мит. А. Шептицького в Рочестері було заснування двох юнацьких гуртків "Рись" і "Орел". Це було ще в вересні 1949 р. Але щойно в вересні 1954 р. створено в Рочестері Підготовчий Юнацький Курінь ім. Митрополита А. Шептицького, а в 1959 році цей курінь затвердила крайова пластова старшина і дала йому число 19. Першим зв'язковим новозаснованого куреня був тоді ст. пл. Мирон Баб'юк.

Фотокопія повідомлення ККП-ів про затвердження куреня і надання йому порядкового числа 19.

Треба зазначити, що ще в 1953 році юнаки в Рочестері створили першу пластову морську залогу л. н. "Вікінг", до якої належали тепер широко знані пластуни сеньйори Нестор Колцьо, Зенон Онуфрик і Володимир "Гарпун" Пилишенко. За їхньою ініціативою відбувся в Рочестері 1956 року морсько-вишкільний курс "Зелений клин".

А ось дещо із хроніки активного куреня, що вибрав собі патроном великого добродія Пласту — Митрополита А. Шептицького.

1961 року відбувається посвячення курінного прапору, над яким працювало аж трьох геральдиків, щоб подати правильно герб Митрополита Шептицького. Курінний прапор посвятив в асисті 4 священників пл. сен. о. Богдан Смик.

Прапор 19-го куреня. Фото: Б. Петрів

1962 р. на Ювілейній Пластовій Зустрічі курінь добув перше місце в тереновому змагу.

1963 р. трьох членів куреня, а одночасно 2-ої залоги "Вікінгів" взяло участь у 11-тому Світовому Джемборі в Греції.

1965 р. курінь активно допомагав у підготовці 7-го Крайового Пластового З'їзду, що відбувся у Рочестері. Двом членам куреня надано 1-ше юнацьке відзначення.

Члени 19-го куреня в 1964 році.

1967 р. майже цілий курінь взяв участь у Міжкрайовій Пластовій Зустрічі в Канаді і займався там поштою та філателією під проводом тодішнього курінного Ю. Павлічка.

1969 р. юнаки 19-го куреня тричі брали участь у зустрічах із Верховним Архiepіскопом Кардиналом Сліпим. При зустрічі на "Вовчий Тропі" новий зв'язковий куреня, ст. пл. Ю. Павлічко, передав Кардиналові від куреня подарок — альбом пластових поштових марок.

1969 р. постала III-тя Залога "Вікінг". Курінь почав видавати свій кварталник "Сліди Розбань" під редакцією А. Цегельського та з допомогою зв'язкового, ст. пл. Ю. Павлічка. Курінь святкував урочисто 25-річчя смерті свого Патрона та випустив з цієї нагоди пропам'ятний коверт. Курінь жертвував зароблені гроші на пам'ятник Дрота та на пресфонд юнацького журналу "Юнак".

Митрополит АНДРІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

Добродій Пласту

1944 - 1969

Патрон

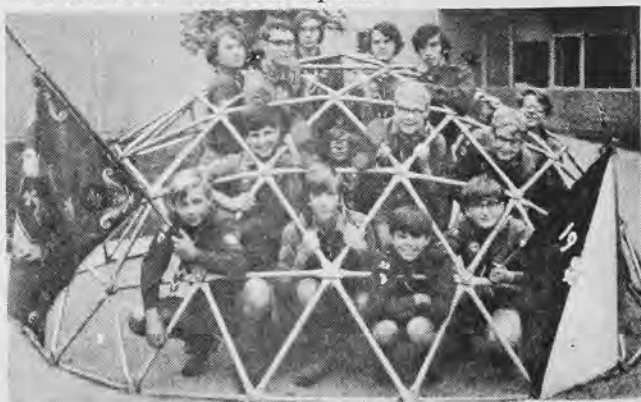
19-го КУРІНЯ УПЮ
Рочестер, Н.Й.

Пропам'ятний коверт, виданий з приводу 25-річчя смерті патрона куреня — Митрополита Андрея Шептицького.

1970 р. курінь брав активну участь у святкуванні 20-річчя Пластової Станції в Рочестері; з цієї нагоди створилась "Золота Дев'ятка" 19-го куреня. Курінь почав традицію — двічі в рік 2-денну мандрівку на посілість пл. сен. В. Пилишенка для вправ піонерства і табірництва. Юнаки брали участь у підготовці першого станичного маскового балю.

1971 р. члени куреня брали участь у Святі Весни на "Вовчий Тропі".

Члени куреня на мандрівці в 1971 р.

1972 р. курінь брав участь під проводом заступника зв'язкового, пл. сен. Б. Довгалюка, в ЮМПЗ на "Вовчий Тропі". Вийшло 10-те й останнє число кварталника куреня "Сліди Розбань".

Начальний Пластун

Дорогі Друзі!

Мушу писати до Вас збірного листа, бо, на жаль, не маю можливості писати до кожної і кожного з Вас окремо. Але я хотів би, щоб Ви — як будете читати його в "Юнаку" — прийняли його так, як він писаний: власне з думкою про кожну і кожного з Вас, тих, що підписувались на численних привітах до мене з різних нагод, а зокрема з десятків таборів, мандрівок чи зустрічей. Хочу, щоби Ви знали, що кожний такий привіт був для мене радісним дарунком: був доказом нашого пластового братерства і єднання понад кордони й моря і Вашої прихильності до мене. Я читав усі підписи — від першого вгорі до останнього десь у куточку листа; я подивляв Вашу фантазію і мистецькі здібності, з якими Ви розмальовували листи або й робили їх з березової кори, листя чи іншого матеріалу. В думках я переживав з Вами Ваше таборівання, мандрівки та зустрічі, і я жалкую, що тільки з деякими з Вас міг зустрічатися цього літа. Маю надію, що будуть для цього нові нагоди. А покищо дякую Вам щиро,

Скоб!

Вашіngтон, вересень 1974 р.

1973 р. члени куреня активно допомагали при улаштуванні нової пластової домівки та при Українському фестивалі. Брало участь у Святі Весни на "Писаному Каміні".

Теперішній стан куреня — 25 членів; зв'язковий пл. сен. Богдан Хом'як.

Пишучи історію 19-го Куреня УПЮ-ів в Рочестері, не можна поминути сталих та "вірних" опікунів куреня, а це пл. сен. І. Крамарчука, В. Приймака, В. Пилишенка, М. Баб'юка і Б. Гурана, які роками піклувались куренем і далі активні у пластовій праці.

Ст. пл. скоб Юрій Ігор Павлічко

ПІЗНАЙ ОДИН ОДНОГО! (Міжкрайовий Листовний Клуб)

Дорогі Друзі Пластуні!

Як Ви знаєте, ми розкинені по цілому світі, по всіх країнах і континентах, відділені широкими океанами і кордонами.

Тому перед нами велике зобов'язання, а головню працювати і змагати, щоб була єдність українського Пласту як організації, щоб була єдність української пластової ідеї.

Щоб виконати це завдання, Курінь УСП Гайдамаки закликає всю пластову молодь (новаки, юнаки, старші пластуні) ширити іскру пластової дружби у формі Міжкрайового Листовного Клубу, під гаслом "Пізнай один одного", по всіх закутинах, де живуть українські пластуні.

Форма цього МЛК виглядатиме так:

Де Ви б не жили, в далекій Австралії, Аргентині і т. д., напишіть коротенького листа або пришліть поштівку з наступними інформаціями: ім'я, адреса, з ким Ви хотіли б переписуватися (з юнаком, новакон, старшою пластункон і т. д.) і з котрої країни. (Як не маєте зеленого поняття, то ми для Вас виберемо). Все це прошу надіслати на адресу:

Mr. Borys Sirskyj, 336 Batavia Place,
Waterloo, Ontario, N2L 3W2, Canada

Ми постараємось придбати для вас листовного товариша і за якийсь час на Вашу адресу пришлемо листа з відповідною адресою.

Цим способом міжкрайові контакти повинні зміцнитися. Через ці листи пізнаєте нових друзів, їхнє життя та їхню країну. Але пам'ятайте одне, Дорогі Друзі, що не кожний пластун є щасливий, не кожний пластун має все те, що потрібне для життя. Помагайте один одному, помагайте тим, що живуть у біді, і я знаю, що тоді ми досягнемо ідею добра, краси, братерства, справедливості в українській громаді. Вашою заплатаю буде велике духове задоволення, що Ви виконали, хоч частинно, свій пластовий обов'язок.

Прощаючись з Вами, кличемо до Вас: ширіть цю іскру пластової дружби по всіх закутинах, де живуть українські пластуні. Розпалюйте великий вогонь пластової дружби на добро Пластові й вірність нашому українському Народові.

З пластовим привітом

СКОБ!

Ст. пл. Борис Сірський
(Гайдамака)

СУЧАСНІ ВИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНЦІ

Д-Р МИКОЛА ГАДЗІНСЬКИЙ

Що заступить нафтову ропу, яка може правдоподібно вичерпатися до половини 21-го століття? Чим запобігти кризі енергії?

Д-р Микола Гадзінський, один із піонерів у ділянці експериментальної нуклеарної фізики, твердить, що нуклеарна, соняшна, гравітаційна енергія та енергія тепла з нутра самої земської кулі заступить ропу. При допомозі нуклеарної енергії (цей спосіб її продукції тепер буде найважливіший) вже виробляють 5% світової енергії. У 21-ім столітті вже буде практичний спосіб фузії атомів, якщо буде можна запобігти високим коштам її творення, — передбачує М. Гадзінський.

Д-р Гадзінський народився в Кам'янці-Подільській 1901 року. Свою докторську працю написав на тему "Визначення максимальної енергії Б-ета спектрів — методами абсорбції". Ця та інші його праці появились в журналі Академії Наук у Ленінграді.

У 1925 р. М. Гадзінський став професором-асистентом у Меліраційнім Інституті, фізикоматематичний факультет, Одеського університету, а в 1931 р. — завідувачем катедрою фізики й математики Зоотехнічного Інституту в Харкові, із ступенем доцента. Одночасно був науковим співробітником Харківського Рентгенорадійового Інституту. У Харкові М. Га-

дзінський написав підручник для заочних студій у технічних інститутах.

Уже на еміграції, щоб в'яснити питання, — що це "атомова бомба", М. Гадзінський написав популярним стилем книжку "Атом та його енергія".

В українському житті М. Гадзінський був заступником, а опісля головою ЦПУЕН.*

У США (1951-55 р.) М. Гадзінський був професором і головою відділу Фізики в університеті Огайо, а одночасно викладачем-гостем у Колумбійському університеті, де також був науковим співробітником у дослідній праці Комісії Атомової Енергії США.

До Рочестеру панство Гадзінські переїхали в 1955 р. Тут М. Гадзінський став професором нуклеарної фізики в Рочестерському Технологічному Інституті. Недавно Інститут визнав д-ра М. Гадзінського "професором емеритом".

Професор далі провадить три семінари на рік.

Ряд наукових і популярних праць професора Гадзінського, включно з обороною теорії Айнштейна, появилось українською, англійською, російською та німецькою мовами.

Професор Гадзінський є членом Української Вільної Академії Наук, Американського Інституту Фізиків, активно працює у СКВУ, є у проводі Гетьманського руху і впродовж кількох років був у проводі місцевого УККА.

Дружина Професора також працює як науковець у ділянці лінгвістики. Вона була професором німецької та російської мов Сіракюзького університету, а згодом у Рочестерському Технологічному Інституті. Є теж у проводі 47-го відділу СУА.

Панство Гадзінські — це довголітні добродії Пласту. Не раз пластуни зустрічалися в їхньому домі, де панує правдива українська гостинність, і могли відчувати глибоко культурну та витончену атмосферу їхнього дому.

Що передбачує професор Гадзінський як науковець?

Дальшу кризу енергії. Розвинення атомової, сонячної, гравітаційної енергії та черпання енергії із середини земської кулі.

Тільки маленький відсоток сонячної енергії доходить на змелю. Якщо б зібрати лиш ту енергію (кальорії), яка вдаряє у стейт Арізона, можна було б заспокоїти потреби всієї техніки США.

Нам молодим професор Гадзінський радить використати всі можливості в житті —

* Центральне Представництво Української Еміграції в Німеччині.

“ЛИЦАРСТВО ЗАЛІЗНОЇ ОСТРОГИ”

*«Не сміє бути в нас страху
Ні жадної тривоги.
Чому? — Бо ми є лицарі грізні
Які? — Залізної Остроги».*

Цю пісню часто співали і ще співають пластуни. Цікаво буде довідатися, хто були “Лицарі Залізної Остроги”.

Українські Січові Стрільці постали 1914 року. В історії вони записані не тільки за свою любов до Батьківщини, геройство, але й за свій вклад у мистецтво. Між Усусусами (як називали Укораїнських Січових Стрільців) було багато талановитих молодих людей, і коли тільки втихали бої, творились вірші, пісні, жарти.

І так у 1916 р. після бою під Бережанами, де Усусуси зазнали великих втрат, їх відтягнули для дальшого вишколу в Розвадові біля Миколаєва. І там у часі спочинку виникла думка створити особливе товариство на зразок західно-студентських товариств, з додатком трохи давніх лицарських звичаїв, не забуваючи й про козацькі.

працювати над собою. Праця у вищих школах систематична, так як у житті. Не можна всього опанувати лиш здібностями — треба послідовно працювати. Але треба також вибрати фах, до якого маємо замишування, такий, який любимо й до якого маємо здібність.

Статистика, яку М. Гадзінський зібрав під час своєї академічної праці в США, виказує, що з усіх слов'янських народів відсоток українців на вищих студіях найбільший.

Ст. пл. скоб Юрій Ігор Павлічко

Ініціатором був поет і письменник Лев Лепкий. Назвали це товариство “Лицарство Залізної Остроги”. Мало воно свою особливу термінологію, герб та відзнаки. На чолі стояв Великий Комтур, — а був ним Іван Цяпка-Скоропад. До “ЛЗО” належали майже всі старшини цього вишколу і Коша УСС. Всі члени діставали при вступі прозвища, як Добриня, Ревуха, а як виказку — червоно-чорну стрічку. Збори відбувались при співі пісні “Не сміє бути в нас страху” і з різними церемоніями. Члени “ЛЗО” не трактували цього товариства як щось поважне, це було більше як клуб для плекання товариського життя. Коли вже за рік УСС-и знову пішли на фронт, забулось і це товариство. Аж у 1919 р., коли Іван Цяпка-Скоропад, що був надзвичайним розповідачем і в товаристві любив оповідати про всякі свої фантастичні пригоди, почав згадувати в них і про свої та пригоди інших у “ЛЗО” — стало воно знову відомим, і тоді то поет Роман Купчинський задумав написати поему про Цяпку-Скоропада і про Лицарство Залізної Остроги.

Сам Цяпка-Скоропад був дуже цікава по-стать — з виду грізний, у боях хоробрий, у дружньому гурті надзвичайно товариський, добрячий та дотепний. Мав здібність забавляти слухачів різними вигаданими своїми пригодами. Оповідав, наприклад, про свою подорож по Туреччині, пригоди з султанами, про свою участь у перегонах на конях з графами Скарбком і Лянцкоронським тощо. Хоч оповідав явні нісенітниці, ніколи не усміхався при тому, завжди оповідав все з поважною міною.

Поема Романа Купчинського “Скоропад” вірно віддає духа Залізної Остроги. А ілюстрації мистця Едварда Козака ще побільшують вартість книжки, роблять її справді цікавою; юнацтво радо й з увагою її прочитає. У ній описується як колишні Лицарі Залізної Остроги відшукують свого Великого Комтура — Цяпку-Скоропада, який живе ізольовано від світу у стародавньому замку, і з’їжджаються в нього на свій Великий Збір. При цьому переживають різні пригоди і довідуються про пригоди любленого всіма Цяпки.

Чому в городі Цяпки між пишними квітами будяки?

*...князь на те: — «В людей так само:
Чи зайдеш в ліп'янку, чи в замок,
Усюди трапиться будяк.
Крім цього, друже, в нашім роді
Віддавна будяки в городі,
А позалось воно ось як:*

Небезпечна знахідка

Собаку звали Віві. Він був з породи лабраторів, ще молодий і зовсім дурний. Але він дуже любив бавитися з дітьми.

Одного разу Андрій вирішив поїхати з двома приятелями до лісу і взяти з собою песика Віві. Вони хотіли розтаборитися там на кілька днів. Андрійкова мама була рада й не рада, що Андрій брав Віві. Мама була рада тому, що не буде клопоту на ці дні: ніхто не крастиме ковбасок та бісквітів із стола, не наноситиме бруду до хати. А не була рада тому, що коли б Віві десь загубився чи покалічився, то Андрійко і його сестра Надя були б дуже зажурені тим. Правда, і мама любила песика, може, тому, що звикла до нього і навіть до того, що він усе крав, а тому й хата без нього була б іншою. Та зрештою вирішили, що Віві таки поїде з хлопцями. До того ж Андрій пообіцяв мамі, що буде пильно стежити за ним весь час.

Над вечір, поминувши кілька хат дачників та маленький ресторанчик, що був під лісом, три хлопці зникли за кущами та деревами лісу.

Першого ранку в таборі Андрія збудив теплий, шорсткий, заслинений язик. Андрій прокинувся, розплющив очі й побачив біля себе Віві, який сидів і ніби посміхався очима до свого приятеля. Андрій також помітив, що песикова лапа лежала на знахідці, яку він приніс, щоб показати хлопцеві.

— Гей, Віві, що ти там маєш? — запитав здивований Андрій, бачачи якийсь патрон з довгим хвостом. Але Віві не відповів на запитання, тільки приязно й задоволено махав хвостиком.

— Та ж то, Андрію, справжній запальник для вибухів, — промовив Петро, який також прокинувся й побачив песика.

*Одного разу хан буджацький
Наскожив на загін козацький
І вирубав усе ущент.
Один мій предок врятувався,
Бо хитро в будяки сховався.
І звідси цей наш сентимент!»*

А показуючи гостеві свою свинярню, Цяп-ка оповідає про історію-родовід своїх свиней:

*«Всі знаємо те дивне гудо,
Що сталося між юдейським людом,
Як з неміжного юнака
Юрба зортів, хог і нерадо,
Вселилася у свинське стадо
І далі, в воду сторгака.*

*Лишилося паця-сирітка,
Що не попало в кітці дідька,
Бо в той момент кудись пішло;
Нікого з рідних не знайшовши,
Боялося крутитись довше
І попелелося у село.*

*Мій предок, Цяпюс, патрицій,
Не побоявся інвестицій,
Купив те визнагне паця,
Привіз його з Єрусалиму
Поспішним кораблем до Риму
І так пішла порода ця».*

— Правда, то запальник, — погодився і Юрко, що теж поглянув заспаними очима і сказав: — Але, Віві, я нічого не маю проти, що ти знайшов цей запальник. Ну, що, хлопці, будемо вставати?

— Та вже пора, — почулась відповідь.

За годину хлопці вже були всі одягнені та запалили вогнище. Віві тим часом теж плутався біля вогнища, тягаючи за собою довгий хвіст шнура. Та якось кінець шнура протягнувся через край вогнища й зайнявся. Андрій в цей час приніс сухих патиків, щоб кинути в вогонь, і, побачивши, що шнур запальника горить, крикнув:

— Хлопці! Тікайте швидше! Запальник горить!

Всі кинулись тікати, але Петро, зрозумівши небезпеку, вхопив запальник з песикового рота і кинув його подалі в ліс, а сам ліг за колоду, щоб заховатися від вибуху. Та Віві думав, що хлопці бавляться з ним: він побіг швиденько, знайшов запальник і повернувся до Юрка, який теж заховався за деревом. Запальник тим часом сердито шипів, курився і вже наполовину згорів, наближаючи вибух. Бачачи небезпеку, Юрко вибіг з лісу і кинувся до поблизького ресторанчика. Але пес знову побіг за ним.

— Тікайте! Замикайте двері, бо собака біжить із запальником! — крикнув він до людей, що стояли на порозі. Всі враз поховалися, зачинивши двері, й виглядали через вікно.

Біля будівлі ресторану стояло кілька собак. Жовтий сердитий монграл, ошкіривши зуби, підбіг до Віві. Віві злякався, кинув запальник і відбіг на бік. Монграл думав, що Віві лишив якусь кістку, і нахилився до палика. В цей час почувся страшний вибух. Коли дим розвіявся, було видно шматки жовтої шерсті та м'яса, що лежали навколо, а перелякані собаки геть поховалися по кутках підбір'я. На щастя, Віві нічого не сталося: він, правда, дуже перелякався, але не був поранений.

Така пригода сталася недавно на прогулянці до лісу.

Тая Шевченко, 12 років.

Учениця 6-ої класи Рідної школи
в Нобл Парку біля Мелборну, Австралія

Єдність у пластуванні

«Єдність 1974» це було гасло міжнародного табору, до якого з'їхалося 150 таборників із 6 тепер поневолених народів, а це: естонців, лотиських, литовців, угорців, поляків та українців. Кожна скавтська група мала 2 гуртки в юнацькому віці — хлоп'язий і дівочий. Програма цього табору, що тривав тиждень, була побудована на зразок великих джемборі. Табір відбувався на оселі естонських скавтів у Лейквуд, Нью Джерзі, в гасі від 29-го серпня до 7-го липня. Кожна національність мала свій визначений день, коли проводила цілим табором, харчувала всіх таборників своїми національними стравами та показувала свої звичаї, традиції, пісні й танки.

За латинською азбукою український день припав на 6-го липня.

РОЗБАНИЧ НА ДЖЕМБОРІ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

10:03 — Згубився на самій середині Нью Джерзі (за картою).

10:05 — Заїжджаю на поліційну станцію в Джексоні й питаюся сержанта, де відбувається Міжнародне Джемборі.

«Ви не одинокі, ми вже багато запитів мали — певно буде багато гостей».

10:11 — Скручую на Фіш род у Лейквуді, Н. Дж., доріжка до естонського табору, де відбувається І-ше Скавтське Джемборі Поневолених Народів.

10:14 — Беру першу знімку — брама; біле дерево, 6 скавтських лілей: естонська,

латвійська, литовська, угорська, польська й українська (за азбукою). Поміж лілейками, посередині напис «Табір Єдності 1974» і мотто «З'єднані в пластуванні».

10:17 — Заїжджаю до табору, паркую Камеро, беру апарат і записник — готовий до праці.

10:20 — Українські пластунки і пластуни щойно покінчили показ історичних та народніх одягів. (Запізно приїхав — не треба було блукати?!)

Спільні розмови про скавтування.

10:24 — Зустрічаю нашого крайового коменданта пластунів, і він пояснює мені мету чергової точки програми.

10:30 — Початок культурної теренової гри. Чужоземських скавтів розділено на 6 груп, які мають іти від одного пункту до чергового, приглядаючись кругом озера точкам теренової гри.

10:40 — Перша точка теренової гри — наші пластуни знайомлять скавтів з бандура-

ми, показують, як на них грати.

10:46 — Іду ро другої точки — покази пластової присяги — (яка зворушує глядачів) і роздача таборовикам української відзнаки з'їзду. Там зустрічаю ст. пл. Софійку Мартинець, комендантку групи пластунок, і ст. пл. Христю Білинську, членку плянкової комісії — але інтерв'ю не було, вони тепер дуже зайняті поясненнями для скавтів.

Теренова гра — скавти вчаться від пластунок українських пісень.

10:58 — Усі групи переходять. На 3-тій точці скавти співають українські пісні — роздано слова (латинкою). Слов'яни співають майже без акценту.

11:13 — На четвертій точці юначки пояснюють звичаї та ворожби, зв'язані з "Ніччю Івана Купала" (яка власне припадає сьогодні). Литовські й естонські скавти ахкають та охкають і твердять, що це дуже гарний звичай і його варта "заадоптувати".

11:20 — Свисток — чергова точка: історія України.

11:36 — На гарно асфальтованій відбиванковій площі Аскольд Бук з друзями вчать скавтів, як танцювати аркана при звуках платівок. Скавти, майже всі при звичаєні до своїх народних танків, легко сприймають ритм і кроки танку — ентузіазм великий — але і спека дошкульна (85° і душно!), так що з усіх піт тече струмочком.

11:51 — Зустрічаю пл. сен. Нестора Кольця — референта до чужоземних скавтів. Друг Нестор дуже задоволений вислідами Джемборі. А головню тішиться, що "Український день" так добре і за програмою проходить.

12:00 Спільна точка юнаків і юначок — українські танці та пісні.

12:30 — Інтерв'ю з юначками (дуже приємне завдання). Це репрезентативний гурток із Філядельфії.

"Що вам тут найбільше подобалося?"

"Дружба!"

"Чи ви добачуєте якінебудь різниці між скавтськими групами?"

"Так! Ми, українці, найбільше життєрадісні. Ми виграли І-шу нагороду на ватрі."

Усі вчаться танцювати аркана.

Другі скавти не мають такого повного вишколу в пластуванні і куди менше знають піонерства і табірництва, чим ми, вони не тримаються засади, що "пластун завжди доброї гадки", але журяться і глибоко переживають навіть малі таборіві невдачі.

"Чи є співжиття між групами?"

"О, так — ми вчора мали спільну вечірку — обмінюємося відзнаками та відвідуємо інші табори".

"На вашу думку, ви скористали з цієї зустрічі?"

"Ми молоді мали перший раз змогу таборувати й зустрінути скавтів інших національностей, яких в інших обставинах тяжко було б пізнати, — а про деяких ми навіть не знали, що вони існують".

"Що думаєте про саму оселю? Чи є різниці між нею й нашими таборами?"

"О так! Тут є вигоди і люксуси — теплі туші, навіть "савна", але наша "Вовча Тропа" більше пластова".

1:00 — Обід: "Український день", тому наші страви — борщ, вареники; "беріть більше" запрошували юначки; чай і сливки. У ідальні скавти не сидять національними групами, а хто де хоче.

1:20 — Відкриваю пластову пошту й розвішую виставку Пластової Філателії. Кілька днів перед зустріччю перебив серію пластових марок з написом "Юніті Кемп 1974" і гаслом "З'єднані в пластуванні".

2:00 — Початок спільної програми — танки й співи поодиноких груп. Головний скавт-мастер кожної групи передає привіт, і тоді починається 20-хвилинна програма для кожної національності. Кольорові одяги, м'які звуки ліричних пісень, палкий чардаш, граціозні литовські хороводи, швидка ритміка гопака і 90° (в тіні). Бідні танцюристи заливаються потом. Приносять холодний чай...

4:00 — Відвідини таборів та виставки мистецьких експонатів.

4:10 — **Дівочі табори** — дорівкази пояснюють, де хто таборує. Пісковий ґрунт, тонка гостра трава, молоді низькі сосни... Кожний національний підтабір має свої питомі декорації: естонський — криничку з журавлем, польський — придорожню ікону Божої Матері, латвійський — годинник, український — вишивки.

Навіть на вечерю йдуть до кухні арканом...

4:27 — Виставка — різьби, кераміка, витискана шкіра; цікаво, як усі ці національності пов'язані мотивами і стилем **орнаментів**, ляльки в одягах чудові — найбільше писанок.

4:34 — **Хлоп'ячий табір**. Кожна брама до підтабору інакша: естонська — павутиння з білих шнурів, литовська — рибацька сітка, українська — тризуб. Юнаки хваляться нам, що навчили цілий табір здоровитися "**СКОБ!**" (Правда, зустрів гарну естонку — хотів почати розмову і сказав: "**СКОБ, Подруго**", а вона мені на це "**СКОБ — сильно, красно, обережно, бисто**" — та ще вирецитувала всі символи...). Наші хлопці горді також з того, що взяли I-ше місце у відбиванні.

Тут треба згадати, що дуже популярне слово на Джемборі було "**шлюфка**", але не тільки те, що юнаки навчили цілий табір, як його вимовляти. Литовці через ніч випалили керамічні шлюпки (бідні напевно цілу нічку сиділи) і... обдарували ними цілий табір.

5:00 — Зустріч головних скавмастрів. Адміністраційний будинок у формі швейцарського "**шале**". Зимний чай, тістечка та інтересні розмови. Не зважаючи на різниці одно-

строїв, розмова пливе широко і вільно. Очевидно, як і під час цілої зустрічі, спільна мова — англійська.

На ту тему цікаво висловився угорський скавтмастер: "Тут на цій зустрічі скавти вчать шанувати один одного, порозуміваючись англійською мовою, якою всі знаменито володіють — одночасно затримують у підтаборах і між собою свої рідні мови та звичаї".

6:00 — Продовження відвідин, спільні ігри. Усі учасники в одностроях. Кольоровий гурт скавтів і скаток грає "**лапанку**"...

6:57 — Час на вечерю. Падає проєкт: "Гей! замість лавою, підемо на вечерю арканом". І нащадки Кейстута весело попрямували за нащадками Захара Беркута...

7:14 — Під час вечери (смачні сіканці) порівнюємо відзнаки і фотографічні апарати з угорською групою.

8:00 — Встряваю у розмову комендантів підтаборів. Порівнюємо наші скавтські групи — говоримо про систему і труднощі скавтування чи пластування. Усі зазидують нас нашої єдності.

"Ваші церкви тримають вас при національній свідомості — ви з'єдинені й сильні". (Приємно почути — ми самі про себе — між собою — часами інакше говоримо!).

Скавти поневоленіх народів — цікава група — ми всі народжені поза межами наших батьківщин. Усі — студіююча молодь — горді із своєї національності і культури, а одночасно маємо також почуття гордості з приналежності до своїх держав — США чи Канади.

8:25 — Вмаршовують усі табори на спущення прапорів. Естонки — синьоокі білявки в блакитних одностроях з білими підколінками — чи не гарніші від наших закиптарених пластунок. Темнозелені однострої литовок, сірі польок і ясніші латишок та жовтаво-бронзові угорок зливаються в одну кольорову стрічку.

Скавти зате сорокати — або американські скавтські однострої, або сірі чи брунатні сорочки і зелені штани; вирізняються наші юнаки у своїх темнозелених одностроях і брунатних беретках. А провід зустрічі — веселка одностроїв і відзнак.

9:00 — Темніє — сидимо за національностями у півколі перед незапаленою ватрою.

9:04 — Довкола озера горіючі смолоскипи зближаються до темної ватри — немов з-поза океану — кожний у руках однієї поневоленої країни.

9:14 Ракета, гасла скавтів.

9:17 — Ватра продовжується англійською мовою. Цікаво почути наші скечі, прим., “Жаба скаче” у перекладі. Під час ватри комендант групи юнаків, ст. пл. Олександр Цвіль, оповідає мені про минулий тиждень таборування.

“Співжиття велике, цей табір — унікат. Естонці (господарі табору) чудово до нас поставилися. Нам чудово пройшов тиждень — ідеї приходили одна за одною (навчити всіх “Скоб”, наприклад).

“Юнацтво цього табору швидко не забуде...”

9:42 — Польська точка.

“Просимо всіх устати” ...засвітилися рефлектори, грає музика.

“Усі танцюємо вальса — танцюємо в “юніті”...”

Пісні (литовський рак і рол), гасла, ракети, поїзд, скечі... Головне — гумор і співжиття; такої бадьорої і життєрадісної ватри я вже роками в Пласті не бачив.

10:50 — Угорська точка. “Скавтська гра” при пісні про молодого керманіча дараби.

“Попросимо всіх устати в коло — на зміну, хлопець дівчина — угорські скавти покажуть вам, як ця гра відбувається”.

Угорські скавти творять менше коло всередині великого кола. Оба кола обертаються до такту пісні. Як стане, хлопці всередині кола скидають свої хустки на землю перед дівчатами і мають право поцілувати дівчину, перед якою впала хустка.

Обговорювані на “Джемборі” проблеми велять поважно призадуматися

Знімки виконав ст. пл. скоб Юрій Павлічко

Добра гра... може, Пласт би її заадоптував — не журіться, юначки, — потім приходить зміна і дівчата йдуть всередину...

11:05 — Делегація скавтів передає головному скавтові Гері Тирмо (директорові Естонської Оселі) “Смолоскип єдності”.

“Бажаю вам усім швидкого повороту до таких пластових ватер у ваших батьківщинах”, закінчив свою промову головний скавт і загасив смолоскип...

11:11 — Кожна національна група прощає день своїм звичаєм.

11:15 — “Ніч вже йде...”

Зблищали сльози на очах...

Ст. пл. скоб Юрій Ігор Павлічко

ПЛАСТУНИ В МУЗИЧНІЙ КОМЕДІЇ

У квітні цього року відбулася у Філядельфії прем'єра музичної комедії пера Оксани Керч п. н. “Дейзя”. Музику до цієї комедії написав молодий композитор Ярополк Ласов-

ський, а виконали її в більшості молоді актори-аматори та члени Українського Музичного Інституту під керівництвом проф. Юрія Оранського.

Склад ансамблю великий. У ньому — хор УМІ, оркестра та солісти, між якими ми бачили в головних ролях наших відомих активних пластунів таких як: Катруся Оранська, Андрій Бойко, Зоряна Луцька, Мотря Бойко та інші.

Після прем'єри у Філядельфії, п'єса йшла вже в недалекому Ньюарку, а восени “Дейзя” має відвідати Канаду.

Бажаємо УМІ, членам оркестри, балетові та солістам — усім нашим друзам і друзам-пластунам багато успіхів у їхніх акторських виступах та у всій їхній праці!

Ст. пл. гетьм. вірл. К. Одежинська

УКРАЇНА — ЗЕМЛЯ МОЇХ БАТЬКІВ

...Нетерпеливе очікування... — Україна, країна моїх батьків, про яку я так багато чула. Мої очі напружено у вікні. І нагло наче б електричний струм пройшов моїм тілом, коли я побачила білі хатки, покриті солом'яними стріхами, цілі занурені в зелені. Широкі поля, тополі, соняшники, ставки — все це творить чудову картину, це напевно наша Україна — подумала я. Сльози самі котяться, серце так швидко почало битися, а я щораз більше не можу опануватися. Мені хотілося кричати, щоб усі знали, що я українка, що належу до цієї землі. Це наша земля, українська, не російська! Нараз і провідник заповідає, що це Україна. Декілька моїх подруг звернули увагу на мене і запитали, чому плачу, а я кажу: "Це моя "кантрі", якої я ніколи не бачила, бо народжена на чужині. Я плачу з радості, що можу бачити її, а вона така гарна, що я ніколи не думала".

Їдемо поволі, я не можу налюбуватися красою природи. Небо — зовсім інакше, як я досі бачила, справді таке високе і таке синє. Пригадую, як бабуня каже, що в Австралії небо не таке гарне, як наше — українське. Мені так хотілося б, щоб у цей момент бабуся була коло мене.

Зближаємося до Києва. Приїхали, розклали свій табір на горбку, звідки видно місто, Дніпро і поля. Я швидко поставила своє шатро, все приготувала на ніч, і ми поїхали до міста. Місто ціле в зелені. Вулиці пообсаджувані високими каштанами, кленами, липами. Багато парків, всюди чисто. Мої співподорожники все повторювали, що це насправду чудове місто, а я була така вдоволена! Два дні перебування в Києві то справді мало, але я цілий час їздила з Аннет з одного кінця міста на другий, щоб якнайбільше побачити.

У музеї ім. Т. Шевченка зустріла дві старші пані, які були здивовані та захоплені, коли я їх привітала українською мовою. Одна з них стала мені пояснювати всі експонати, а при цьому випитувати, звідки я, чи багато українців в Австралії, чи маємо свої школи тощо. Я все їй розповідала, а вона, ідучи поруч мене і витираючи слези, сказала: "Ви на чужині говорите своєю мовою, а ми у своїм ріднім Києві говоримо по-російськи. Ідеш вулицею і лише російську мову чуєш". Так воно і є: на вулиці, у трамваях, крамницях,

написи, афіші — все по-російському.

Пішли ми з Аннет на базар. Дивимось, продають різні книжки і не в одному кіоску, тут ціла вулиця станків з книжками. Питаємо продавчицю за українськими, а вона каже, що немає, бо ніхто не купує... Відвідуємо університет. Підходять до нас студенти, що вчаться англійської мови, стали говорити по-англійському. Я до них по-українськи, дивилися здивовано, але відповідали по-українському.

Проходячи вулицями, я спостерігала людей. Кожний мовчазно біжить, наче б то йому дуже спішно, мало в кого усмішка на лиці, вигляд зажурений. Церкви знищені, не всі відчинені, здається — Володимирська Гірка одинока без змін. Звідтіля я набрала трохи землі та привезла бабуні.

Попрошавшись після двох днів з Києвом, їдемо до Рівного. Тут мені трапилася пригода. Ще добре не вийшла з автобусу, чую кличуть. Біжу, думаю, що сталося? А тут група людей оточила одного з наших туристів та ніяк не може з ним домовитися. Почувши, що я говорю по-українському, схопив мене якийсь пан за руки та став питати, звідки я, що вмю говорити по-українськи. Я сказала, що з далекої Австралії. "І ти вмєш по-українськи? Молодці ви там на чужині, що свого не забуваєте. Держіться, то і нам буде легше!..." Обцілював мене та просив передати привіти всім українцям.

По дорозі до Львова дивлюся весь час через вікно, ловлю кожну картину і стараюся її глибоко зарисувати в пам'яті. Під'їжджаю та думаю, чи побачу когось із бабуніної родини. А так хотілося б привезти їй якусь новину... Ми ще добре не повиходили, як мене знову кличуть. Група людей — держить якийсь папір. Спершу мене зібрав страх, а тимчасом це була бабуніна рідня. Два дні вони вже чекали на мене, шукаючи мене серед туристів. Що це була за радість — цілувалися, плакали з радості, розповідали і випитували без кінця. З ними ходила по місту. Оглядала все, бо час був короткий.

Цієї зустрічі я ніколи не забуду. Шкода, що так коротко дозволили нам бути на українських землях. Хотілося б побачити куди більше. Ідучи до Кракова, я завжди думала була в Україні. Направду скажу, що хто хоче її полюбити, мусить побачити. Я така

ЩО ЗНАЄТЕ ПРО КУРЕНІ У СТАРШОМУ ПЛАСТУНСТВІ ?

Пласт. Організація Української Молоді

ОРДЕН ХРЕСТОНОСЦІВ

... з хрестом і мечем ...

5-тий Курінь УСП-ів "Хрестоносці" має унікальну історію. Курінь належить до т. зв. "Ордену Хрестоносців", до складу якого входить ще 20-тий Курінь УПС-ів. Через довгі роки "Орден" творила лише ця група сеньйорів. Курінь "Хрестоносці" постав як окрема пластова одиниця на сходинах гуртка старших пластунів у Травнштайні (Баварія) в 1946 р. Цей гурт старших пластунів був жвавий і працьовитий, швидко побільшився, залишаючи своєю діяльністю слід в історії і традиціях Пласту. Однак через цю пластову і загальну громадську діяльність Орден занедбав свої власні курінні справи і впродовж кількох років не придбав достатнього доросту членства із старшого пластуництва. 5-тий Курінь УСП-ів перестав існувати, хоч колишні старші пластуни Ордену продовжували пластову працю в сеньйорському курені.

У листопаді 1972 р. Орден постановив відновити старшопластунський курінь. У зв'язку з цією постановою Орден прийняв у свій гурт п'ять старших пластунів, — Ярка Левицького, Юрка Литвинишина й Івана Матвиїшина з Чикаго, а Олеся Лабуньку і Юрія Пазуняка з Філядельфії; заохотив їх наново розпочати працю 5-го Куреня УСП-ів. Сьогодні Орден числить 28 сеньйорів і 22 старших пластунів. Старші пластуни мають найбільші "стежі" в Філядельфії і Чикаго, але є члени вже й в інших станицях.

вдоволена, що поїхала і побачила. Тепер розумію, чому всі українці тужать за своєю землею. Яка б вона була чудова, коли б було чути тільки нашу мову, коли б бачити нашу владу, людей з усмішкою на обличчі...

Оля Якубовська

Ці враження з подорожі по Україні пише молода студентка-пластунка з Австралії до своєї хресної мамі. Наша подорожниця відвідала цілу Європу з групою своїх ровесників-студентів неукраїнців. Їздили вони автобусом, таборували в шатрах і самі варили собі їсти. Але все ж з її опису найцікавіші для нас її враження з перебування в Україні. Редакція

Обидва курені Ордену об'єднані спільною традицією, спільними завданнями, характером пластової і суспільно-громадської праці та спільним проводом в особі "Великого Майстра Ордену", хоч оба курені мають свої курінні проводи.

Характер та ідеологія "Хрестоносців"

Сам вибір назви "Хрестоносці" був спонтанний. Гасло Ордену "З хрестом і мечем", що відображує готовість нашого куреня боротися за волю і права та кращу долю свого народу — з хрестом в одній і з мечем у другій руці. Це поєднання символів сили — духової і фізичної — віддзеркалює те, що пережили основники Ордену брутальну війну, що вони надали напрям своїй і нашій націоналістичній ідеології, яка, хоч схильна до містицизму, одночасно наголошує важливість фізичної сили в житті народу й одиниці. Цей напрям ідеології направляв Орден у бік духа християнського месіанізму, а одночасно ангажував до участі в житті української діаспори, тобто провадить нас до "чинного патріотизму". Ці ідеали "Хрестоносці" виявляли своєю участю у громадських і політичних організаціях. Хоча більшість членів Ордену була яскравих політичних переконань, завжди панувала толеранція інших поглядів та товариськість і лояльність одиниці до колективу.

Сьогоднішня група активних "Хрестоносців", хоча дотримується ідеології й традицій засновників, менше ангажується у загальній громадській праці, а майже всю свою силу присвячує Пластові. "Хрестоносці" присвячують найбільше своєї сили виховній праці при станицях, як кошові, зв'язкові і виховники. У нашому Курені вироблені і далі плекаються певні традиції і звичаї, їх Орден списав і зберігає в окремій книзі, що називається "Регулямін". Згідно з традицією, Орден влаштовує також загальні імпрези в часі Свята Патрона Ордену, бл. пам. Митрополита Андрея Шептицького, ялинка Хрестоносців і відзначення річниці заснування Ордену. На-

певно найцікавіша імпреза Ордену — це Рейд Хрестоносців, де ми разом з іншими старшими пластунами мандрівкою вшановуємо боротьбу, труд і безпеку, що їх пройшли відділи УПА. Ці рейди, які почалися в горах Альпах, тепер ми продовжуємо в Гантерських горах.

Голосом "Хрестоносців" є журнал "Геральд", який тепер виходить неперіодично. У журналі містимо статті й замітки на теми загальнопластові, виховні, суспільно-громадські й внутрішнього життя хрестоносців.

Ст. пл. Юрій Пазуняк

Курінний 5-го Куреня УСП-ів "Хрестоносці"

ТРИ ДНІ У „ШКОЛІ БУЛАВНИХ“ 1974 Р.

Середа, 3-го липня

Ми всі знаємо, що це останній день правильної програми табору, завтра чекає нас кінцевий іспит: велика теренова гра.

Ранесенько будимося до ритмічного звуку дощу. Крап-крап-крап-крап над нашими головами. Ми сидимо нерухомо в мішках і тільки прислухаємося до безнастанного крап-крап-кроп...

Але треба рухатись. Порядкуємо, одягаємося, надягаємо наші дощовики і вилазимо з теплих гніздечок та піддаємося непривітному дощеві. Ми всі — наче відьми-чарівниці у своїх довгих зелених плахах, зі схиленими головами і похмурими обличчями.

Не зважаючи на дощ, зайняття відбуваються мусять. Ми всі такі зайняті, що навіть не помічаємо, що сонечко вийшло! Отже є надія, що ввечорі не будемо спати у вогких мішках і що напевно відбудеться запланована ватра Івана Купала. Робота кишить. Одні будують ватру, другі плетуть віночки, інші працюють у кухні. У кухні подвійна робота — зварити вечерю і приготувати прийняття для хлопців з "Лісової Школи". Поспішаємо і бігаємо, щоб усе було на час і добре вийшло. Вечеря готова, "канапки" зроблені, баняки помиті та поховані. Вже йдуть лавою юначки з менажками. Нараз хмара окружає нас, сонце, таке недавно ясне, зникає, темніє і ми знаємо, що вже немає ради. Сунеться хмара, суне, і раптом зривається сильний вітер. Б'є дощ, і ми всі втікаємо до магазину-шатра з "канапками" і дощовиками. Там наша єдина безпека, бо вітер трясє гілками, полотнищем і навіть пушкою на сміття.

Але незабаром випогоджується, і ми далі приготуємося до гостини, немов би нічого не сталося. Нарходить 7-ма година. Ми стоїмо в одностроях, чешемо мокре волосся, поправляємо спідниці і чекаємо нетерпеливо. Ми горді, що все закінчили на час та зможемо хлопцям показати нашу працю. Аж тут

Як радісно учасникам "Школи Булавних"... (мабуть бавилися, або вітали гостей!..)

Світлила — К. Одежінська вістка таборовим телефоном, що наші пластуни не прийдуть. Гостина відкликана, а з нею і ватра Івана Купала. Закінчився день повний зайняття, підготовки і розчарування.

Четвер, 4-го

Приготовляємося до теренової гри. Ми всі трохи напружені, переглядаємо наші записки й матеріал, який нам передали подружки на гутірках. Година 11:30 — ми у відповідному одязі готові до теренової гри. Нас випускають у терен кожних 5 хвилин.

Багато шукали, блукали, падали, бігли, писали, азимутом стріляли, дорогою мчали, інших зустрічали, думки думали і... розпочали.

О год. 5-тій змучені, брудні повертаємося до табору. Там кінчаємо іспити, яких не відбули під час гри. Поспішаємо, бо сьогодні надіємося, що юнаки з "Лісової Школи" таки прийдуть у гостину та відбудеться спільна ватра. Вкінці дійсно — приходять. Задихані, спізнені видрапалися на нашу гору, а ми вітаємо їх: "Вітаємо пізніх Іванів на Свято Купала!" Після перекуски сходимо у долину, співаючи "Гей на Івана, гей на Купала..." На

Вінки готові на святкування Івана Купала

поляні, з вінками на головах та свічками в руках, виводимо хорівід, а згодом з хлопцями сходимо до річки. Співаючи, кидаємо вінки зі свічками на широку, темну річку: "Плинь же, плинь, віночку, красний барвіночку. За миленьким..."

Стоячи на березі, кожна з нас глядить за своїм віночком та поринає у світ мрій і фантазій, думає про своє майбутнє. Давні-давні і які ж гарні традиції наших предків живають цієї ночі знову...

Ідемо пускати вінки на воду...

Світлив — Ю. Павлічко

На ватрі скечі, спів і сміхи, а при кінці хлопці та дівчата двійками скачуть через вогонь по два-три рази... Після закінчення ватри розходимося до своїх таборів, задоволені з довгого, цікавого і повного вражень дня.

Обережно, щоб не погасли свічки!..

Світлив — Ю. Павлічко

П'ятниця, 5-го

Прокидаюся з почуттям, що якийсь тягар впав із моїх плечей. Це ми вже після іспитів, до яких ми так довго приготувалися. Сьогодні йдемо на прощальну прогулянку. Ми швидко готові та під'їжджаємо автами під Гантерську гору. Їдемо парами на кріселках на самий шпиль, а вид чудовий. Там починається наша мандрівка. Наша мета не легка. Перед нами стрімка долина, глибока далечінь, немов іспит нашої відваги. Поволі та обережно йдемо і подивляємо могутню красу блакитних небес та густих зелених гір, які простягаються довкола нас.

Останній день на "Школі Булавних"

Світлила — К. Одежинська

Змучені і голодні, але вдоволені, вкінці доходимо до польової доріжки. Як дивно йти на рівнині! Маршуємо швидким кроком, співаємо завзято. По дорозі люди дивляться на нас. Один викликає: "Хто ви?" — "Ми українські пластунки!" — відповідаємо. — "Ю ар бютіфул!" відкликає він нам. Наша гордість бути українськими пластунками міцнішає і ми тим радісніше продовжуємо нашу пісню.

Пл. розв. Люба Гавур, Кент, Огайо,
28-ий Кур. УПЮ

„Є тисяча доріг...“

Наше юнацтво, згідно з вимогами проб, всюди, де лишень є до цього можливість, ходить до шкіл українознавства.

Звичайно закінчують вони їх як першунни, і тому не диво, що їм припадає почесний обов'язок виголошувати прощальне слово в імені всіх матурантів.

Ми завжди поміщуємо радо думки юнацтва про школи українознавства, а особливо з приводу їх закінчення. Цим разом передаємо нашим читачам глибокі міркування абсолювентки курсів ім. Гр. Сковороди в Торонті, пл. розв. Оксани Винницької, та двоє пластунів із Пасейку в США, пл. вірл. Марічки і Олега Соханів. А ми з радістю бачимо, що наші юначки й юнаки, закінчуючи школу українознавства (часто не дуже то спочатку і люблену, бо ж вона додаткове зайняття), відкривають, як ось Оксана, найважливішу істину, що її вона подала словами Василя Симоненка:

*«Є тисяча доріг, мільйон вузьких стежинок,
Є тисяча ланів, але один лиш мій...»*

Оце востаннє ми всі як кляса сходимося разом, востаннє слова "курси" і "курсанти" говоримо в теперішньому, а не в минулому часі. Ця святкова хвилина призначена на те, щоб попрощатися з Вами, Шановні Вчителі, і з Вами, Товариші й Товаришки. Тут ми на те, щоб пригадати собі проведені спільно суботи на протязі п'яти років, та усвідомити собі, що стоїмо перед важливими змінами в нашому особистому житті.

Закінчилося п'ять довгих років. На лавках наших кляс залишилися по нас сліди; вивириті імена, записки і дати, які помагали нам і які сподіємося, що стануть у пригоді тим, які прийдуть після нас.

Нам усе ще тяжко повірити, що це справді ми тут, що табля з нашими знімками вже висить разом з попередніми абітурієнтами на стінах нашої школи. Ще й сьогодні ми себе питаємо, чи це не сон, що цей матуральний бал — у нашу честь. Скільки ми про цей момент не наговорилися, скільки ми про нього не наговорилися, а тепер він став дійсністю.

У цю прощальну хвилину пригадаймо собі слова Василя Симоненка:

*«Є тисяча доріг, мільйон вузьких стежинок,
Є тисяча ланів, але один лиш мій...»*

Ось прийшли і ми, абсолювенти курсів українознавства ім. Григорія Сковороди, на роздоріжжя великого шляху життя. До цього часу нам помагали йти по тому шляху наші батьки й учителі, за що ми їм щиро дякуємо. Але настав час, коли ми мусимо себе спитати і самі відповісти на велике питання — Що ми будемо далі робити? Куди нам далі йти? Яку з Симоненкових тисяча доріг чи мільйонів стежинок вибрати нам?

Хоч перед нами стільки розгалужень, немає сумніву, що повинна бути подібність у наших обраних дорогах.

Ми є абітурієнти курсів українознавства, які мають славу передової школи в Канаді. Широкий шлях, на який ми повинні всі вступити, це шлях, який веде через університетські й фахові студії. На цьому шляху до дальшого знання стараймося бути тими, які є першими, а не лише пересічними. Працею й витривалістю поборюймо всі перешкоди. Здобуваючи фахове знання, кожноразно пам'ятаймо про потребу поглиблювати наше знання з ділянки українознавства, вже на вищому університетському рівні. Пам'ятаймо, що ми мусимо це знання, яке ми здобули і ще здобудемо, передати іншим, молодшим від нас, як і одноліткам, тим, які з різних причин не мали нагоди черпати знання з курсів українознавства — а їх є багато. Наше завдання — ширити те, щого ми навчилися.

«Є тисяга ланів, але один лиш мій»

Тим одним ланом є український лан, де б він не був; чи в Канаді, чи в іншій закутині світу, цей лан — це українське життя й українська спільнота. У майбутніх роках, коли ми будемо вибирати свої фахи, поспробуємо поєднати заробітню працю з працею для поширення українського лану. Яким той лан буде, чи пустаєм, чи плодотворним садом, залежить від кожного з нас, **бо він мій, бо він твій, бо він наш.**

Сьогодні день прощання для нас як кляси. Ми знаємо, що ми як кляса напевно більше ніколи не зустрінемося, але ми завжди будемо пам'ятати ті суботи, які ми провели разом на курсах упродовж п'ятих років. Нам залишаться назавжди в пам'яті картини поодиноких подій курсантського життя. Із спогадами цього останнього дня ми будемо йти вперед, шукати нових ідей, проявляти свою ініціативу, свою індивідуальність —

*«Бо Ти на землі — людина,
І хочеш того ти ні,
Усмішка твоя — єдина,
Мука твоя — єдина,
Очі твої — одні».*

Пл. розв. Оксана Винницька

Людину і життя в цілому можна порівняти до тканого килима.

Нитки, як особи, кожна інакша. Різні краски, різні якості ниток, це різні характери — зі своїми окремими способами життя. Щоб почати такий килим, треба мати мету, охоту і найважливіше — пильність. Тоді починаємо тканину; нитки, які ми вживаємо —

це час, переживання, досягнення, наука та дружба.

Час — це найважливіший чинник, бо він з нами завжди. Час і переживання доводять до зрілості. Досягнення — духове, чи матеріальне — це очевидний елемент, який вказує на прогрес. Наука також дуже важлива, вона більше скупчена в кількох місцях чи стадіях. Перша — це початкова школа, друга — це середня школа і тоді — дальша наука. Тут також входить і "Рідна Школа". Ми тепер доходимо до кінця другої стадії і готуємося до дальшого життя. Це надбання і свідомість нашої культури дає різнобарвні взори нашому килимові, надаючи йому особливості й вартості.

Дружба також є важливим чинником. Вона виповнює характер. Разом ці нитки, переплетені, творять цілість, яка переходить у образ цілої людини.

Суспільство — також є у формі килима: окремі вишивки-особи з'єднані в одну цілість.

Ми ще не скінчили ткати цілого килима. Може й не побачимо скінченого в нашому віці, але тоді дальші покоління будуть додавати, складаючи нитку на нитку, у величезний твір, який простягнеться у вічність. Я думаю, що всі ми повинні взяти участь у тканні цього величного життєвого килима, якого нитки-особи злучені братерством, розумінням і толеранцією. Тільки таким способом можна зберегти красу килима. Не тільки зберегти, але й поборювати труднощі, бо людина не звір — вона має розум, емоції, співчуття, і тому вона все може спільно з іншими побороти.

Марічка Сохан, Пасейк

За словами Тараса Шевченка: "Учіться, брати мої, думайте, читайте", ми ніколи не повинні забувати, що ми українці. Тепер, коли большевицька Москва що раз більше гнобить усе українське, ми мусимо тут, поза межами України, продовжувати національне життя та культуру. Прикладом для нас можуть бути письменники в Україні, які радше вибрали тюрму, чим мали зректися любови до Рідного Краю. Симоненко пише: "Можна все на світі вибирати, сину, вибрати не можна тільки Батьківщину". Тут в Америці ми мусимо втримати свою національну ідентичність, працюючи в таких організаціях, як Пласт, СУМА, ОДУМ, студентські громади тощо. Ми повинні поширювати правду про Україну, познайомлюючи людей з нашою історією та культурою,

і вказувати, що ми не якась частина Росії, а окрема нація.

Великою проблемою тут в Америці є пошана української мови. Молодь часто вживає англійську мову тому, що в школі говорять тільки по-англійському. Через це треба продовжувати і поширювати українську школу. Також і в родині говорити виключно по-українськи, тоді з мовою не буде проблеми.

В Україні людей, які боролися за українську мову, засуджували та посиляли на Си-

бір. Сьогодні російські комуністи переслідують та мучать українців, які люблять свою країну й мову. А тут молодь соромиться вживати мову своїх батьків, хоч це не заборонене.

Ми повинні бути горді з того, що говоримо кількома мовами. Коли ми докажемо іншим народам, що нам дорога наша Україна і наша культура, тоді нам легше буде здобути волю для нашої Батьківщини.

Олег Сохан, Пассейк

НА СВЯТІ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ В СІДНЕЇ

Цього року в Австралії зорганізовано 17-ий Двомісячник української книжки і преси. З цієї нагоди управа Сіднейської Громади (голова І. Жестовський) запросила з Мелбурну Дмитра Нитченка (організатора Двомісячників) прочитати доповідь про життя і творчість поета-клясика Якова Щоголева. Щоб зілюструвати доповідь запрошено українську шкільну та студентську молодь. Тож під час доповіді, яку Д. Нитченко прочитав 21-го липня

На світлині бачимо доповідача п. Дм. Нитченка і читців та декламаторів, що супроводили доповідь.

Фото Юрія Мішалова

ім. кн. Ольги учитель — Т. Корінець. Книжок продано більше, ніж на 100 доларів, а за перший місяць Двомісячника лише один П. Середюк продав на 272 долари.

Чи Ви вже вирівняли передплату на 1974 рік? Зробіть це якнайшвидше!

ПРОСИМО ВИБАЧЕННЯ

У жовтневому числі "Юнака" закралися дві помилки, за які прохаємо пробачення.

На с. 20 "Рисуємо серця" у підписі замість Марусі Тарасенко, має бути: пл. уч. Марта Шраменко з 38 Куреня УПЮ-ок ім. М. Тарасенко.

На с. 13 подано, що ОП УПС склав даток на пресфонд "Юнака" замість подарунка на іменини Начального Пластуна, не подавши місцевости цього осередка. Цей ОП УПС у Вашингтоні, очевидно, бо тут живе Начальний Пластун.

У числі за серпень-вересень с. 25 у дописі "Вокальний дует пластунів" друкарський чортик помішав назви "Австралія" замість Австрії, а замість правильного прізвища автора знімки Й. Понграц подав Й. Пограц.

Авторів допису і знімки щиро просимо пробачення. — Редакція

На знімці учасники свята української книжки в залі під час доповіді Дмитра Нитченка про творчість Я. Щоголева в Лідкомбі (Сідней). Праворуч учениця 6-ої класи Гандзя Намурен декламує вірш Щоголева "Чередничка". Фото Юрія Мішалова.

в Народньому домі в Лідкомбі (біля Сіднею), поезії Щоголева читали 7 осіб: учень 7-ої кл. Василь Черванів, студ. 1-го курсу педагогічної школи Мих. Саракула, учениця 6-ої класи Рідної школи в Кабраматті Гандзя Намурен, учениця Рідної школи ім. кн. Ольги Богданна Прудник, студ. 3-го курсу школи укр-ва Мирося Івасик, недавня студентка школи укр-ва Юля Базилицька та студ. 1-го курсу школи укр-ва Юрій Сухенко. Для читання та декламацій учнів зорганізувала п. Свідерська..

Під час свята книжки в залі розташовано багато книжок до вибору, які продавав кольпортер П. Середюк та управитель школи

ПРИВІТИ З ТАБОРІВ

Головна Пластова Булава дякує...

Головна Пластова Булава одержала вліті 1974 року ряд привітів з пластових таборів та вишколів. Кожний з них — це видний доказ пам'яті та щирого відношення пластової молоді до свого проводу. Не маючи змоги подякувати поодиноким всім тим пластункам і пластунам, що ці привіти писали, Головна Пластова Булава на сторінках пластових журналів бажає це зробити, вичислюючи ті табори, що прислали привіти:

Міжкrajовий вишкіл провідниць таборів юначок "Школа Булавних", Гантер, Н. Й., червень-липень. Табір п. н. "Диво! Це наші дівчата".

"Лісова Школа", Гантер, Н. Й., червень-липень.

Вишкіл виховників УПЮ на "Вовчий Тропі", серпень.

Крайовий вишкіл новацьких виховників на "Батурині" б. Монреалю, липень.

Вишкіл сестричок і братчиків на оселі "Беркут", Вісконсін, п. н. "Найкраще це своє", серпень.

Крайовий табір учасниць у Канаді п. н. "Б'є вода іскриста", Еспаноля, Онтаріо, серпень.

"Стежки Культури ч. 7" у Римі, червень-липень.

Юнацький табір п. н. "Скобине гніздо" на "Вовчий Тропі", липень.

Перший табір прихильників п. н. "Батуринська сотня" на "Батурині" б. Монреалю, Канада, липень.

Перший табір прихильниць п. н. "Назустріч сонцю золотому" на "Батурині" б. Монреалю, Канада, липень.

Крайовий табір розвідувачок у Скелястих горах, Алберта, Канада, п. н. "І пахне даль мандрівкою", серпень.

Табір юначок п. н. "Золотий колос" на "Бобрівці", Конн., липень.

24-ий пластовий табір на "Верховині" у Великобританії п. н. "Вперед соколи — до сонця й волі!", липень-серпень.

Група українських пластунок і пластунів на Міжнародньому Джемборі п. н. "Пік 1974" у Великобританії, де брало участь 6,000 скавтів та скавток із 33 країн світу.

Табір юначок п. н. "Ми йдемо вперед" на оселі "Беркут", Вісконсін, серпень 1974 р.

"ЮНАК" ДЯКУЄ ЗА ПРИВІТИ З ТАБОРІВ

(Надійшли спізнено)

● "Гуляй поле" — табір УПН-ів на "Вовчий Тропі" вітає помисловим малюнком поля, на якому видно поїзд, що їде назустріч сонцю. Привіт підписали Провід та всі Учасники табору.

● "Юні мрії" — табір УПЮ-ок на оселі "Зелений яр", Дітройт, вітає малюнком ватри, лісу, місяця, хмаркою із написом назви табору та підписами Проводу й Учасниць табору.

● "Вихор І" — водні табори пластунок і пластунів ім. сл. п. сен. Ярослава Лучкяня, ЧМ, вітають підписами Проводів і всіх Учасників (-ць) та гарними ілюстраціями водного таборування у виконанні Гарпуна.

● "Ми йдемо вперед" — табір УПЮ-ок на оселі "Беркут", Чікаго, вітає підписами усіх членів — Проводу та Учасниць — на березовій корі.

● Спортивно-вишкільний табір для тіловиховників і змагових суддів на Вовчий Тропі вітає особливо цікавим привітом.

Дякуємо та просимо про дописи про табори.

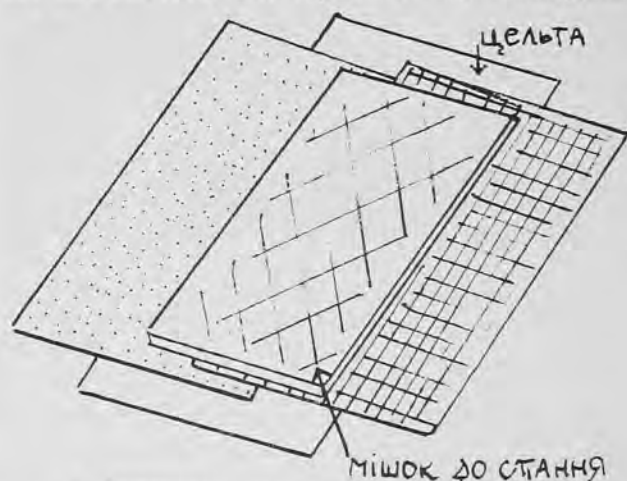
Редакція

3 практичного пластування

ТАБОРОВІ ДРІБНИЧКИ

"...Як постелиш, так переспипишся..."

Коли таборуємо під голим небом, мусимо запевнитись, що терен на нічліг вигідний.

1. Запевнись, що нема каменів, коренів ні великих горбів під мішком до спання.
2. Добре є підстелити під мішок листя, скошену траву або соснові шпильки.
3. Ті таборовики, які сплять на боці, можуть викопати собі маленьку ямку під кліщами, щоб вигідніше їм спалося.
4. Не забувай завжди щось підстелити під мішок, щоб забезпечитись від вогкості.
5. Якщо маєш два коци до диспозиції, звини їх так, щоб тобі було тепліше.

ХРОНІКА

Учасники юнацького табору 1973 р. на прогулянці.

А ось ми "позусмо" біля кам'яного пам'ятника
"Розвідувача"

Ідемо в дорогу: зліва пл. сен. Р. Дубіль з Англії,
Б. Кальваровський (на колоді), В. Лехман (з-заду),
Б. Сотурчак, П. Мудрецький, Б. Комаринський (з-заду
нього), О. Радловський (в шапці), А. Раковський,
М. Лящук, О. М'ялковський і А. Захарків

ЮНАЦЬКІ ТАБОРИ В НІМЕЧЧИНІ 1974 Р.

"Казковий замок" короля Людвіга II
— Нойшванштайн.

Біля замку Нойшванштайн... Зліва Андрій Раковський,
Мирон Захарків, ст. пл. Тарас Лончина — комендант,
Богдан Сотурчак і Петро Мураль.

ГАГІЛКИ В ЛЬОС АНДЖЕЛЕС

Весна. Найкраща пора року, мерехтить молодість у прозорій синій небі, у веселому щебеті пташок, у зелені нововідродженої природи.

З весною найкращі святкування, відродження дум у молитві, в повторенні двохтисячлітнього сповнення "Христос Воскрес".

Український нарід від праісторичних часів зустрічає час весни спеціальною святковістю, спонтанною радістю, великою святістю, незнаною ніде, мабуть, на світі.

Весна теж приходить до Каліфорнії, хоч як сонце пробує світити в січні, у травні воно краще, веселіше світить, квіти краще пахнуть, а українська громада, хоч невелика, виповнює українські церкви та майдани в день "Христового Воскресення".

Пластова Станиця Льос Анджелес вже другий рік величає великодній час Пластовим Свяченим та виведенням неперевершених ягілок.

У просторій залі Українського Культурного Осередку, при святочно накритих столах, гості, батьки

та духовенство велично співають "Христос Воскрес", а старенький пластовий капелян, пл. сен. о. Йосиф Чайковський, святочно благословить великодні столи та разом з незрівняним маестром В. Вожиком обходять присутніх, радісно вітаючи співом "Христос Воскрес".

Незвичайно зворушливий та незабутній момент, коли діди, батьки та діти разом величають Воскреслого Христа громадою, разом шлють благальну пісню до небес.

Кінчиться святкова частина, гості викінчують святковий обід, а на середину залі веселим "кривим танцем" входять 30 пластунок-новачок, юначок та старших пластунок Станиці Льос Анджелес, щоб великоднім звичаєм привітати гагілками присутніх, додати співом радости великодньому настроєві.

"Соловію пташку", "Вію, вію вінец", незабутній "Жучок" з маленьким майбутнім новачком Марком Шалаутою і хлопцями-юнаками нашої станиці. А далі дівчата виводять "Чернушку", "Ой маму-

ню, горох кочу", а новоскладеною пластовою гагілкою "Вітай, весно" закінчується перша частина. На їх місце виводять хлопці-юнаки вежі, а на кінець вивішують на вершкунку пластову лілейку, а за ними дівчата ритмічно вистукують чобітками "По широкім Дунаю".

Опісля лучаться у веселому "Женчик-бренчик" і закінчують чудово складеним хороводом "Посаджу я грушечку" разом з новачками. "Кривим танцем" під загальні оплески гостей виходять із залі.

Хореографію гагілок надзвичайно вміло приготувала Марійка Шенкірик, координувала гагілки і вивчила спів Ліда Мотрук, стрію пристосувала Ара Терлецька при помочі завжди відданого Пластові п. В. Стойка.

Чудовий соняшний день у Каліфорнії, заглиблені у віковічну неперервну традицію нашого народу, де б він не був, ідемо додому.

Пл. розв. Р. Мотрук

СПОМИНИ З ТАБОРУ "ЗОЛОТА БУЛАВА" 1974

Учасники табору "Золота Булава" в Канаді провели дуже гарний тиждень у природі в північному Онтарію.

Мета цього табору була вишколити нас на кращих провідників у гуртках і куренях. Учасники приїхали з різних осередків Канади: Вінніпеґу, Монтреалю, Оттави, Едмонтону, Торонта, Ст. Кетерінс. Від першої теренової гри (де пластуни загубилися при азимуті 40) ми почувалися добрими товаришами — хто ж з нас міг перед-

Учасники й учасниці табору "Золота Булава", 13-20 липня 1974 р.

бачити, як довго ми будемо в цьому лісі загублені?

Ніколи не забуду тих присмних моментів, коли друг Тарас учив пластунок веслувати на канойках, коли в озері разом з таборовиками плавали п'явки, коли дівчата напали на хлопців і забрали їм їхні мішки до снання тоді, коли бідні пластуни були на нічній тереновій грі, коли на гутірках із провідництва наша комендантка, подруга Таня Джулинська, завжди підкреслювала, що треба мати ба-

Учасниці і провідниці табору "Золота Булава" з гуртка "Іскри":
І. Тарнавська, М. Шепertiцька, подруга В. Мончак, М. Гарух, подруга М. Горбань, Л. Павленко, А. Прокопець і Л. Баб'як.

гато ініціативи для успішного проведення сходин. Ніколи теж не забуду звуків трубок із табору пластунів під час нічної тиші...

Цей табір справді дав нам на наше даліше пластування завдатки провідництва. За якийсь час, коли ми знову зустрілися в таборі учасниць, ми всі дуже мило згадували табір "Золота Булава".

Пл. уч. Аня Прокопець
14-ий Курінь ім. Ольги
Кобилянської, Ст. Кетерінс

СПОМИНИ У ФОТОЗНЯТКАХ ІЗ СТАНИЧНОГО ТАБОРУ

Ми належимо до 29-го куреня ім. Северина Левицького в Бостоні - Провіденсі. Тому, що частина нас живе в Бостоні, а друга частина у Провіденсі, ми творили дві окремі групи, але рік тому злучилися і створили Пластову Станицю Бостон-Провіденс, США.

Для взаємного пізнання себе, для плекання кращої дружби цієї весни ми вибралися 4-го до 5-го травня на дводенний станичний табір до Miles Standish Park, Plymouth, Mass.

Це наша ціла станиця.

Юнаки пробують вирівняти свою лаву...

У нашому таборі ми тяжко працювали, багато їли і... без перерви мили зуби.

Все гарно пройшло. Наш табір закінчився, коли всі попадали з утоми...

Ось бачите, які суворі закони були в нашому таборі. Ст. пл. Олег Стецик, наш немилосердний комендант, посилав пл. розв. Петра Сахарука на Сибір за його "фаталапське" куховарення для табору

Гурток "Веселка" із Станиці Бостон-Провіденс (його бачите на фото ч. 4 зліва направо: пл. розв. Т. Васишини, пл. розв. С. Коропей, пл. уч. Оріся Ганушевська, пл. розв. Н. Сахарук, пл. розв. К. Головата, пл. уч. Л. Кузьма, пл. уч. Ю. Кручковська і пл. розв. Оксана Струж)

Усі знімки виконала впорядниця гуртка "Веселка" — ст. пл. Оленка Ганушевська

СПОРТОВІ ІГРИЩА МОЛОДІ В США

У червні цього року відбулися у США другі з черги Спортові ігрища під патронатом Конференції Українських Молодечих Організацій при Українському Конгресовому Комітеті. Ігрища відбулися на Оселі СУМА в Елленвілл, а організатором їх була Крайова Пластова Старшина в США, точніше її спортовий референт ст. пл. Ігор Савчук. В ігрищах взяло участь близько 475 змагунів із таких молодечих організацій: ОДУМ, Пласт, СУМА і С.Т. "Чорноморська Січ". Вони змагалися в легкій атлетиці та відбиванці, а змагання у копаному м'ячі не відбулися з приводу зливного дощу, як теж відкликано з тієї самої причини фінальні змагання у відбиванці — їх проведено пізніше.

Спортові ігрища тривали два дні, в суботу-неділю, 15-го та 16-го червня. Провідником ігрищ був пл. сен. Лев Штинда з куреня "Червона Калина", що, як відомо, постійно займається спортовими заняттями пластової молоді. Комендантом табору на Оселі СУМА був Ярослав Петрик, спортовий референт при Головній Управі СУМА.

ПЕРШУНИ ІІ-их СПОРТОВИХ ІГРИЩ У США 1974 Р.

Висліди бігів в секундах. Осяги в метрах і скоках подані в стопах та інчах.

У фіналі бігу юнаків на 100 ярдів.

Стусан кулею — кидас ст. пл. Л. Олесницький із куреня УСП-ів "Чорноморці".

ЛЕГКОАТЛЕТИКА:

Юначки 11 — 14 р.

Біг 60 яр. — Басняк Х. — Чорноморська Січ — 7.4

Скок у височінь — Басняк Х. — Чорноморська Січ — 3-11

Скок у далечінь — Луцик М. — Пласт — Нью Йорк — 12-4

Стусан кулею — Курилко К. — Чорноморська Січ — 23-3

4 x 110 яр. — Пласт — Пассейк — 66.7

Юначки 15 — 18 р.

Біг 100 яр. — Бакалець Д. — Пласт — Пассейк — 13.4

Скок у височінь — Басняк Н. — Чорноморська Січ — 4-5

Скок у далечінь — Котляр П. — Пласт — Пассейк 12-8

Стусан кулею — Іванчук Н. — Пласт — Нью-Йорк 23-10

4 x 110 яр. — Пласт — Пассейк — 63.3

Жінки

Біг 100 яр. — Данчук Н. — СУМА Нью-Йорк — 13.2

Скок у височінь — Данчук Н. — СУМА — Нью-Йорк — 3-9

Скок у далечінь — Данчук Н. — СУМА — Нью-Йорк — 13-2

Стусан кулею — Данчук Н. — СУМА — Нью-Йорк — 27-11

4 x 110 яр. — СУМА — Нью-Йорк 70.4

Юнаки 11 — 14 р.

Біг 60 яр. — Кравченко А. — Пласт — Держі Сіті — 7.4

Скок у далечінь — Натина В. — Пласт — Нью-Йорк — 15-6

Стусан кулею — Борисюк Р. — СУМА — Гартфорд — 39-10

4 x 110 яр. — Пласт — Нью-Йорк — 59.00

Юнаки 15 — 18 р.

Біг 100 яр. — Морозовський Б. — Пласт — Пассейк — 11.0

Біг навпростець — Білик Ю. — Пласт — Держі Сіті — 10:59.0

Біг 880 яр. — Білик Ю. — Пласт — Держі Сіті — 2:34.6

Скок у височінь — Морозовський Б. — Пласт — Пассейк — 5-1

Скок у далечінь — Кутний Ю. — Пласт — Пассейк — 17-10

Стусан кулею — Іванчук В. — Пласт — Нью-Йорк — 39-10

4 x 110 яр. — Пласт — Нью-Йорк 51.0

Завзятий змаг у відбиванні між
пластунами і сумівцями.

Фото ст. пл. Ю. К.

Мужчини

Віг 100 яр. — Шепель А. — ОДУМ
— 10.9

Віг 440 яр. — Шепель А. — ОДУМ
— 55.9

Віг 880 яр. — Савчук І. — Пласт
— Чорноморці — 2.14.6

Віг навпростець — Окуленко Я.
— 11:08.4

Скок у далечінь — Храпливий А.
— Пласт — Чорноморці —
18-10

Три скок — Храпливий А. — Пласт
— Чорноморці — 38-3

Стусан кулею — Олесницький Т.
— Пласт — Чорноморці — 43-3

Мет ратищем — Попович О. —
Пласт — Чорноморці — 133-3

Мет диском — Олесницький Т. —
Пласт — Чорноморці — 109-0

4 x 110 яр. — Пласт — Чорноморці
(Храпливий, Савчук, Балиць-
кий, Колодій) — 50.0

440 x 110 x 110 x 220 — Пласт —
Чорноморці (Савчук, Гадзе-
вич, Храпливий, Балицький)
— 1:49.6

ВІДБИВАНКА

Юнаки до 18 літ:

Пласт — Пассейк

Юначки до 18 літ:

УСТ — Чорноморська Січ

Мужчини:

Українська Централя — Пассейк

Жінки:

УСТ — Чорноморська Січ

КОПАНИИ М'ЯЧ:

Учні:

СУМА — Крилаті — Йонкерс

Доріст:

СУМА — Крилаті — Йонкерс

УСПІХИ ЮНАЧОК ІЗ КЛІВЛЕНДУ В ІГРАХ ЗА ПЕРШІСТЬ У ВІДБИВАННІ

На весні 1974 р. відбулися в Клівленді окружні першунства у відбиванні в категорії т. зв. "джу-ніор олімпікс", в яких наші пла-стунки виявилися найсильнішими командами турнірів. У віковій гру-пі до 15-го року життя вони до-були перше місце, а в групі до 18-го року — друге.

Це вперше в історії відбиванки в Клівленді українська дружина репрезентує стейт у фінальних іграх американської центральної спортової організації. Це ті молод-ші юначки, які добули в змаган-нях у Клівленді першість, будуть тепер репрезентувати свій стейт. До переможної дружини належать: І. Гайдук (капітан), Х. Сушко, І. Дармохвал, Р. Телішевська, І. За-вадівська, А. Ліщинська та К. Су-ховерська. Тренером цієї пластової дружини є ст. пл. Орест Ліщинець-кий.

*Чи Ви вже
вирівняли
передплату?*

Відзначаючи шосту сумну річницю смерти
нашої Незабутньої Дружини і Мами

св. п.

ОЛЬГИ З МАРЦЮКІВ ЦЮК

складасмо дальших 120.00 дол. на створений нами
фонд постійної дарункової передплати журналу "Юнак"
для незаможних юнаків чи юначок.

ЯРОСЛАВ — чоловік і ОЛЕГ — син,
Філадельфія, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ст. пл. РОМАНА ЛОГУША

нашого товариша із шкільної лавки та Пласту
складасмо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака".
Вп. Батькам складасмо наше щире співчуття.

Андрій, Ляля і Юрій Войтовичі,
Сиракюзи, США

У пам'ять Незабутньої Тітки

св. п.

ЛЬОНІ ГЕРАСИМОВИЧ

складаю, замість квітів на могилу, на пресфонд
"Юнака" дол. 800.—

Д-р ПАВЛО ОМЕЛЬСЬКИЙ з Клівленду

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ст. пл. РОМАНА ЛОГУША

складасмо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

Надія і Оксана Сенік,
Сиракюзи, США

ONTARIO

Government Information

НОВОПРИБУЛИМ ЧАСТО ПОТРІБНА ДОПОМОГА, ЩОБ ЗНАЙТИ ЗАРОБІТОК, ДІМ І ПРИЯТЕЛІВ.

ОСЬ, ЩО РОБИТЬ ОНТАРІО, ЩОБ ЇМ У ЦЬОМУ ПОМОГТИ

Для багатьох людей, мостом між їхнім старим місцем перебування і новим, є Онтарійський Дім Гостинності, унікальний центр із багатьма послугами для імігрантів та мігрантів.

Цей проєкт Онтарійського уряду офіційно відкритий в грудні 1973 року, а задуманий для того, щоб доставити якнайбільше по можливості послуг під одним дахом, для допомоги імігрантам, що прибувають до Торонта.

Дім Гостинності, в якому служать дорадники з уряду, як теж з приватних і добродійних організацій, доставляє інформації про всі існуючі державні та приватні послуги, доступні для новоприбулих.

Послуги Онтарійського Дому Гостинності включають: знайдення праці, виготовлення життєписів, переклади й евалюація дипломів та торговельних документів, поміч у виповнюванні формулярів запитань для медичного забезпечення, родинної допомоги, числа суспільного забезпечення, іміграційних форм для спровадження рідних до Канади, і всі інші проблеми, що зустрічаються новоприбулого, включно з іміграцією та житловим приміщенням.

Щодня відбуваються лекції англійської мови (для дітей тих батьків, що бажають вчитися в Домі Гостинності є ясла).

Потребуючим видається безплатну одіжку.

Працівники Дому Гостинності говорять 21 мовою, а обслуговують вони кожного тижня 400 осіб. Вони будуть раді послужити вам, чи комусь з ваших знайомих. Вони для того там є.

Щоб дістатися до Дому Гостинності візьміть автобус "Спадайна" (через "Квінс Квей 77"), що йде на південь, висядьте на вул. Йорк. Якщо їдете підземкою, висядьте на "Юнйон Стейшен" і пересядьте на автобус "Спадайна" ("Квінс Квей 77") на розі вулиць Бей і Фронт. Висядьте на розі вулиць Гарбор при вул. Йорк ч. 8. Ви теж можете пройти пішки з "Юнйон Стейшен" на захід до вул. Йорк і завернути на південь.

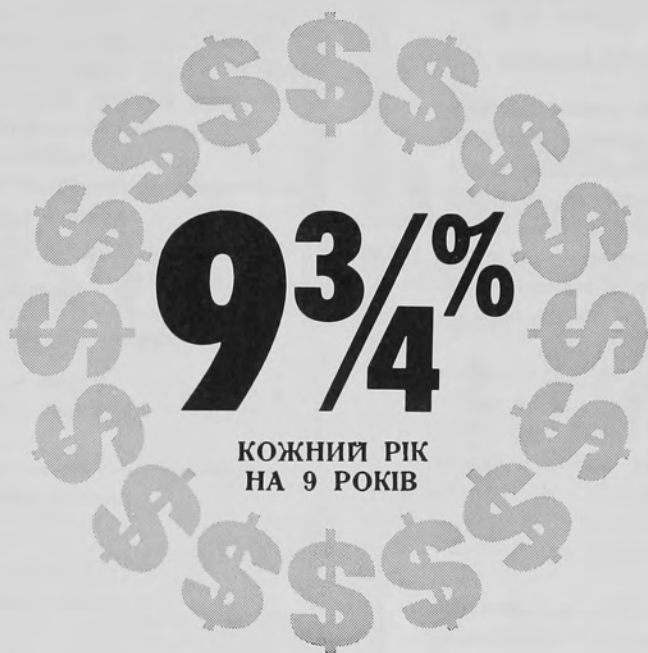
Відкрито від понеділка до п'ятниці в годинах між 9 ранку і 9 веч. "Відкритий дім" — година з кавою — кожної суботи в годинах між 10 ранку і 5 по пол. у великій світлиці. Всіх щиро вітаємо. Тел.: 965-3021.

Citizenship Branch
Ministry of Community and Social Services
Rene Brunelle, Minister

Government of Ontario
William Davis, Premier

BUY NEW CANADA SAVINGS BONDS

- ПОВНІСТЮ ГАРАНТОВАНИЙ
УРЯДОМ КАНАДИ

- ПЛАТИТЬ ДОБРІ ВІДСОТКИ
РІК ЗА РОКОМ

- КОЖНОЧАСНО ВИМІННІ ПО ПОВНІЙ
НОМІНАЦІЙНІЙ ВАРТОСТІ З ДОДАТКОМ
ВІДСОТКІВ

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА", що вплинули до 15 вересня ц. р.

СПА:

● Замість квітів на могилу св. п. Івана Івасечка, Батька їхньої приятельки Оленки Харкевич склали по: \$25.00 — Р. і Л. Бараболяки, д-р І. і О. Мельники, д-р П. і І. Поповичі; по \$20.00 — д-р А. і Д. Горчинські, Ю. і Д. Кекіші, д-р Я. і С. Пачуки; \$10.00 — М. Дорожинська, разом 145.00

● Замість квітів на могилу св. п. Анни Кузьми склали: \$25.00 — д-р В. Гудз, \$20.00 інж. О. Пришляк, разом 45.00

● Замість квітів на могилу св. п. Омеляна Мацини, підстаршини 1 Д УНА, склали приятелі з Клівленду і Парми: \$20.00 Родина Т. Косіковських; по \$5.00 — М. Іванишини, О. Макогоні, С. Дубики; по \$2.50 — М. Сушки, Т. Гайдуки, разом 40.00

Міжкрайовий 7-ий Курінь УПС-ів ім. А. Войнаровського 25.00

● о. Михайло Куданович, парох православної церкви св. Покрови в Рочестері, з нагоди відслушення молебня на таборі "Новий Сокіл" біля Воффало 22.10

Ст. пл. Марта Городиловська, Чікаго 11.00

Пл. сен. Ольга Кузьмович, гроші "знайдені" під час повороту із Ради УПС, 1974 р. 10.00

Ст. пл. Артур Белендюк, Монтклер 7.00

Родина Коропецьких, Балтімор 3.00

Ст. пл. Оленка і пл. юн. Оріся Ганушевські, Норт Провіденс 2.50

Пл. юн. Андрій Літинський, Дітройт 2.00

Пл. юн. Любомир Зобнів, Вінгемтон 1.00

Пл. сен. Мирон Баб'юк, Рочестер 1.00

Пл. юн. Роман Марушка, Чікаго 1.00

СПА разом \$315.60

КАНАДА:

● Ст. пл. Божена і пл. юн. Марійка Гембатюк, Вілловдейл, в першу болючу річницю смерті їхньої Бабуні св. п. Ф. Юркевич 5.00

Пл. юн. Михайло і Нестор Байраки, Ванкувер 1.50
Пл. юн. Володимир Столяр, Вінніпег 1.50
Пл. юн. Борис і Роман Гелеї, Іслінгтон 1.00
Канада разом 9.00

Разом у цьому списку \$324.60

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щирі подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

Замість квітів на могилу

св. п.

ІВАНА ІВАСЕЧКА

складаємо \$145.00 на пресовий фонд "Юнака" по \$25.00 — Роман і Ляля Бараболяки, д-р Ігор і Оксана Мельники, д-р Петро і Ірина Поповичі; по \$20.00 — д-р Анастасій і Донька Горчинські, Юрій і Дода Кекіші, д-р Ярослав і Слава Панчуки; \$10.00 — Марія Дорожинська

Чікаго, США

Замість квітів на могилу

св. п.

АННИ КУЗЬМИ

складаємо \$45.00 на пресовий фонд "Юнака"

\$25.00 — Д-р Володимир Гудз,

\$20.00 — Інж. Олександр Пришляк
Гартфорд, США

Замість квітів на могилу

св. п.

ОМЕЛЯНА МАЦИНИ

кол. підстаршини 1 Д УНА

Батька пластового юнака Ореста, члена Гуртка "Яструби", 17-го Куреня у Клівленді, США,

складаємо \$40.00 на пресовий фонд "Юнака"

\$20.00 — Родина Т. Косіковських;

по \$5.00 — Родини: М. Іванишинів, О. Макогонів,
С. Дубиків;

по \$2.50 — Родини: М. Сушків, Т. Гайдуків,
Клівленд-Парма, США

Замість квітів на могилу

у першу болючу річницю смерті
нашої Бабуні

св. п.

Ф. ЮРКЕВИЧ

складаємо \$5.00 на пресфонд "Юнака"

Ст. пл. БОЖЕНА і пл. юн. МАРІЯКА ГАМБАТЮК,
Торонто, Онтаріо

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАТУНИ і ПЛАТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Шадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5¼% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

Пластун і пластунки в Торонті! "

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ в КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Свято-Миколаївської Парафії в Торонті

- Кредитівка платить від звичайних вкладів з правом виписувати чеки
- Кредитівка уділяє позики на догідні сплати.
- Урядові години: від 11 год. вранці до 7 ввеч., а в суботи від год. 10 до 1 по полудні.

7%

ST. NICHOLAS CREDIT UNION LTD.

4 Bellwoods Ave. Tel.: 366-4529

Toronto, Ont. M6J 2P4

**Друкарня
КИЇВ**
виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

**МАРКІЯНА КОГУТА
і
ІГОРЯ КУРИЛІВА**

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 90 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

ПЛАСТУНИ Й ПЛАСТУНКИ! З КІНЦЕМ ЛІТА
ПОВЕРНУВШИСЬ ДО ШКОЛИ, БУДЕТЕ ДОВШЕ
ТА ЧАСТІШЕ ПЕРЕБУВАТИ "НА РОЗМОВІ" З
КНИЖКАМИ, ЩОБ ЗДОБУТИ ВМІЛІСТЬ ЧИТАН-
НЯ КНИЖОК ТА МАТИ ПРАВО НОСИТИ ВІДЗНА-
КУ.

ВОЙНАРОВСЬКИЙ

ВЕЛИКИЙ ВИБІР КНИЖОК ЗНАЙДЕТЕ
В НАШІЙ
ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ "ПЛАЙ"

Пишіть і телефонуйте:

"PLY" CO-OP. LTD., 768 Queen St. West
Toronto, Ont., Canada M6J 1E9

Tel.: 363-2748